

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KREDITO ADMINISTRATORIŲ IR KREDITO PIRKĖJŲ
ĮSTATYMAS**

2024 m. liepos 11 d. Nr. XIV-2895
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – reglamentuoti kredito administratorių licencijavimo tvarką, kredito administratorių ir kredito pirkėjų teises ir pareigas, susijusias su skolininkais, kredito administratorių ir kredito pirkėjų priežiūrą bei atsakomybę vykdant kredito administravimą.

2. Šiuo įstatymu įgyvendinamas Europos Sąjungos teisės aktas, nurodytas šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šis įstatymas taikomas:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigtiems kredito administratoriams, kurie vykdo kreditoriaus teisių pagal neveiksnią kredito sutartį, sudarytą Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse įsteigtų kredito įstaigų, administravimą kredito pirkėjų vardu;

2) šios dalies 1 punkte nurodytų teisių pirkėjams ir jų atstovams;

3) kredito administratoriams, kurių buveinės valstybės narė yra kita nei Lietuvos Respublika Europos Sąjungos valstybė narė, (toliau – kitos valstybės narės kredito administratorius) ir jų Lietuvos Respublikoje įsteigtiems filialams, vykdantiems kredito administravimą Lietuvos Respublikoje;

4) kredito administravimo paslaugų teikėjams.

2. Šis įstatymas, išskyrus šios dalies 2 punkte ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, netaikomas:

1) kreditoriaus teisių pagal kredito sutartį arba kredito sutarties administravimui, kurį vykdo:

a) Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse įsteigtos kredito įstaigos;

b) alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojai, kaip jie suprantami pagal Lietuvos Respublikos alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymą, ir kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonės ar investicinės bendrovės-valdytojos, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme, fondo, kurių valdo, vardu;

c) vartojimo kredito davėjas ar kredito davėjas, kurie nėra kredito įstaiga ir kurių priežiūrą atlieka priežiūros institucija pagal Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymą arba Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą, kai kredito administravimo paslauga teikiama Lietuvos Respublikoje;

2) kreditoriaus teisių pagal kredito sutartį arba kredito sutarties, kuri nėra sudaryta Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtos kredito įstaigos, administravimui, išskyrus atvejus, kai kreditoriaus teisės pagal kredito sutartį arba kredito sutartis pakeičiama kredito sutartimi, kurią sudarė Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigta kredito įstaiga;

3) Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigusios kredito įstaigos vykdomam kreditoriaus teisių pagal kredito sutartį pirkimui;

4) kreditoriaus teisių pagal kredito sutartį arba kredito sutarties administravimui, kai jį vykdo notarai, antstoliai, advokatai arba nemokumo administratoriai kaip savo profesines paslaugas.

3. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytiems subjektams taikomi reikalavimai nustatyti šio įstatymo 19 straipsnyje. Kai kredito pirkėjas pasitelkia šio straipsnio 2 dalies 1 punkto a ir c papunkčiuose nurodytus subjektus vykdyti kredito administravimą, taikomi reikalavimai ir poveikio priemonės, nustatyti šio įstatymo 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 20 straipsnio 4 dalyje, 21 straipsnyje ir 30 straipsnio 1 dalies 12 punkte.

4. Šio įstatymo nuostatos, susijusios su teisių pagal kredito sutartis, vartotojų ar skolininkų apsauga, taikomos tiek, kiek to nereglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymas, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymas, 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (Roma I) su visais pakeitimais, 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose

pripažinimo ir vykdymo su visais pakeitimais ir kiti Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktai, reglamentuojantys vartotojų apsaugą ir skolininkų teises.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Buveinės valstybė narė – valstybė narė, kurioje yra:

1) kredito administratoriaus registruota buveinė arba, jeigu pagal savo valstybės narės teisę kredito administratorius registruotos buveinės neturi, – valstybė narė, kurioje yra jo pagrindinė buveinė;

2) kredito pirkėjo ar jo atstovo gyvenamoji vieta arba registruota buveinė ar, jeigu pagal savo valstybės narės teisę kredito pirkėjas ar jo atstovas registruotos buveinės neturi, – valstybė narė, kurioje yra kredito pirkėjo ar jo atstovo pagrindinė buveinė.

2. **Kredito administratorius** – juridinis asmuo, kuris, vykdydamas savo veiklą, administruoja ir užtikrina su kreditoriaus teisėmis pagal neveiksnią kredito sutartį susijusias teises ir pareigas kredito pirkėjo vardu ir vykdo kredito administravimą.

3. Kredito administravimas – viena ar daugiau iš šių veiklos rūšių:

1) visų su kreditoriaus teisėmis pagal kredito sutartį ar su ja susijusių mokėtinų mokėjimų rinkimas arba susigrąžinimas iš skolininkų;

2) derėjimasis iš naujo su skolininkais dėl visų nuostatų ir sąlygų, susijusių su kreditoriaus teisėmis pagal kredito sutartį arba kredito sutartimi, jeigu kredito administratorius nėra kredito tarpininkas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje ar Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje, atsižvelgiant į kredito pirkėjo nurodymus;

3) skolininko informavimas apie bet kokį su kreditoriaus teisėmis pagal kredito sutartį ar su ja susijusių mokėtinų palūkanų normų ar kitų mokėjimų pasikeitimą;

4) su kreditoriaus teisėmis pagal kredito sutartį ar su ja susijusių skundų administravimas.

4. **Kredito administravimo paslaugų teikėjas** – trečioji šalis, kurios paslaugomis naudojami kredito administratorius kredito administravimui vykdyti.

5. **Kredito administravimo sutartis** – rašytinė kredito pirkėjo ir kredito administratoriaus sutartis dėl kredito administravimo paslaugų, kurias kredito administratorius teiks kredito pirkėjo vardu.

6. **Kredito įstaiga** – įstaiga, apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, su visais pakeitimais 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte.

7. **Kredito pirkėjas** – fizinis arba juridinis asmuo, išskyrus kredito įstaigą, kuris šio įstatymo nustatyta tvarka verslo ar profesiniais tikslais perka kreditoriaus teises pagal neveiksnią kredito sutartį.

8. **Kreditorius** – kredito įstaiga, kuri teikia kreditą, arba kredito pirkėjas.

9. **Kredito sutartis** – pirminė, iš dalies arba visiškai pakeista sutartis, pagal kurią kredito įstaiga teikia kreditą atidėtojo mokėjimo, paskolos ar kito panašaus finansinio susitarimo forma.

10. **Neveiksmi kredito sutartis** – kredito sutartis, priskiriama prie neveiksnių pozicijų pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 (su visais pakeitimais) 47a straipsnį.

11. **Patvarioji laikmena** – priemonė, kuri leidžia skolininkui saugoti asmeniškai jam skirtą informaciją taip, kad informacija tam tikrą laiką būtų prieinama ir saugomą informaciją būtų galima atkurti nepakitusia (t. y. popieriuje surašytas (spausdintas) dokumentas, USB atmintinė, kompaktinių diskų įrenginys (CD-ROM), skaitmeninis vaizdo diskas (DVD), atminties kortelė arba standusis kompiuterio diskas, elektroninis laiškas ar kita priemonė).

12. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas, šio ir kitų finansų rinkų veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka atliekantis finansų rinkos priežiūrą.

13. **Priimančioji valstybė narė** – valstybė narė, išskyrus buveinės valstybę narę, kurioje kredito administratorius yra įsteigęs filialą arba vykdo kredito administravimą ir kurioje skolininkas turi buveinę (gyvenamąją vietą) arba yra skolininko registruota buveinė ar, jeigu pagal savo valstybės narės teisę skolininkas registruotos buveinės neturi, valstybė narė, išskyrus buveinės valstybę narę, kurioje yra skolininko pagrindinė buveinė.

14. **Skolininkas** – juridinis ar fizinis asmuo, kuris su kredito įstaiga, įskaitant jos teisių perėmėją, sudarė kredito sutartį.

15. **Vadovas** – kredito administratoriaus ar kredito pirkėjo, kai jis yra juridinis asmuo, teisinę formą reglamentuojančiame įstatyme ir jo steigimo dokumentuose nurodytas juridinio asmens vadovas, valdymo ar kito organo, išskyrus dalyvių susirinkimą, narys.

16. **Valstybė narė** – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė, taip pat Europos ekonominės erdvės valstybė.

17. **Vartotojas** – fizinis asmuo, kuris kredito sutartis, kurioms taikomas šis įstatymas, sudaro ne verslo ar profesinėms reikmėms.

18. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatyme, Vartojimo kredito įstatyme.

II SKYRIUS

KREDITO ADMINISTRATORIUS

PIRMASIS SKIRSNIS

KREDITO ADMINISTRATORIAUS LICENCIJAVIMAS

4 straipsnis. Kredito administratorius

Teisę vykdyti kredito administravimą juridinis asmuo turi tik turėdamas priežiūros institucijos išduotą kredito administratoriaus licenciją (toliau – licencija) ir jeigu atitinka šiuos reikalavimus:

- 1) turi buveinę Lietuvos Respublikoje;
- 2) taiko savo nustatytas valdymo tvarkos ir vidaus kontrolės sistemas, įskaitant rizikos valdymo ir apskaitos sistemas, taip, kad būtų laikomasi skolininko teises ir kreditoriaus teises pagal kredito sutartį arba pačią kredito sutartį reglamentuojančių šio įstatymo, Civilinio kodekso, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo, Vartojimo kredito įstatymo, taip pat 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento);
- 3) taiko savo nustatytą veiklos politiką, kuria užtikrinamas skolininkų teisių apsaugą reglamentuojančių taisyklių laikymasis, teisingas ir kruopštus elgesys su skolininkais;
- 4) turi vidaus procedūras, kuriomis užtikrinamas skolininkų skundų registravimas ir nagrinėjimas;
- 5) kredito administratoriaus vadovai atitinka kvalifikacijos, darbo patirties ir nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, nustatytus šio įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse;
- 6) asmuo, turintis kredito administratoriaus kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, atitinka šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

5 straipsnis. Licencijos išdavimo tvarka

1. Juridinis asmuo, norėdamas gauti licenciją, priežiūros institucijai turi pateikti prašymą ir šiuos dokumentus bei duomenis, išskyrus, kai tie dokumentai ir duomenys prieinami registru informacinėse sistemose:

- 1) juridinio asmens teisinę formą patvirtinančius dokumentus, steigimo aktą arba steigimo sutartį, įstatus;
- 2) buveinės adresą;
- 3) duomenis, kuriais remiantis galima nustatyti asmenų, įsigyjančių (turinčių) prašymą

išduoti licenciją pateikusių juridinio asmens (toliau šiame straipsnyje – prašymą pateikęs juridinis asmuo) kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 36 punktą, (toliau – kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis) tapatybę ir jų įsigyjamas (turimas) kvalifikuotojo įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis, taip pat šių asmenų atitiktį šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams;

4) vadovų asmens duomenis (asmens vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu asmens kodo neturi, – gimimo datą ir vietą) ir dokumentus, kuriais patvirtinama, kad vadovai atitinka šio įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir darbo patirties reikalavimus;

5) taikomos (numatomos taikyti) valdymo tvarkos ir vidaus kontrolės sistemos, įskaitant rizikos valdymo ir apskaitos sistemas, aprašymą, kuriuo įrodoma, kad ta valdymo tvarka ir vidaus kontrolės sistema užtikrina, kad būtų laikomasi skolininko teises ir kreditoriaus teises pagal kredito sutartį arba pačią kredito sutartį reglamentuojančių šio įstatymo, Civilinio kodekso, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo, Vartojimo kredito įstatymo, taip pat Reglamento (ES) 2016/679;

6) veiklos politikos, kuria užtikrinamas skolininkų teisių apsaugą reglamentuojančių taisyklių laikymasis, teisingas ir kruopštus elgesys su skolininkais, aprašą;

7) vidaus procedūrų aprašą, kuriuo užtikrinamas skolininkų skundų registravimas ir nagrinėjimas;

8) informaciją, ar asmuo ketina gauti ir turėti lėšų iš skolininkų;

9) duomenis, kuriais patvirtinama, kad juridinis asmuo turi atsidasęs šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodytą atskirą depozitinę sąskaitą, jeigu juridinis asmuo pagal savo verslo modelį ketina gauti ir turėti lėšų iš skolininkų;

10) šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų sutarčių dėl kredito administravimo perdavimo kopijas arba nurodyti, ar ketinama pasitelkti kredito administravimo paslaugų teikėjus.

2. Priežiūros institucija privalo per 45 dienas nuo prašymo išduoti licenciją gavimo dienos įvertinti, ar pateikti visi dokumentai, duomenys ir (arba) informacija, reikalingi sprendimui dėl licencijos išdavimo priimti. Jeigu pateikti dokumentai turi formos ar turinio trūkumų arba pateikti ne visi dokumentai, duomenys ir (ar) informacija, priežiūros institucija turi teisę pareikalauti pašalinti trūkumus ir (ar) pateikti trūkstamus dokumentus, duomenis ir (ar) informaciją, taip pat pareikalauti dokumentų, duomenų ir (ar) informacijos, patikslinančių pateiktus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją.

3. Priežiūros institucija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo

43¹ straipsniu, privalo priimti sprendimą dėl licencijos išdavimo ir apie tai raštu pranešti prašymą pateikusiam juridiniam asmeniui ne vėliau kaip per 90 dienų nuo visų dokumentų, duomenų ir (ar) informacijos, reikalingų sprendimui priimti, gavimo dienos. Sprendimo dėl licencijos išdavimo nepriėmimas ar sprendimo dėl atsisakymo išduoti licenciją nepateikimas per nustatytą terminą nelaikomas licencijos išdavimu.

4. Kredito administratorius apie duomenų, kurie buvo pateikti licencijai gauti, pasikeitimus turi nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, informuoti priežiūros instituciją.

5. Prašymo išduoti licenciją pateikimo, nagrinėjimo tvarką ir detales šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pateikiamų dokumentų turinio ir formos reikalavimus nustato priežiūros institucija.

6. Priežiūros institucija atsisako išduoti licenciją, jeigu:

1) kartu su prašymu išduoti licenciją pateikti dokumentai, duomenys ir (ar) informacija neatitinka šiame įstatyme ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, prašymą pateikęs juridinis asmuo nepateikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų, duomenų ir (ar) informacijos arba priežiūros institucijos prašymu pateikti trūkstamus ir (ar) patikslintus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, reikalingus sprendimui priimti, per jos nustatytą terminą pateikia ne visus papildomai pareikalautus dokumentus, duomenis ir (ar) informaciją ar priežiūros institucija, sutikrūsi šiuos dokumentus, duomenis ir (ar) informaciją su dokumentais, duomenimis ir (ar) informacija iš kitų priežiūros institucijai prieinamų informacijos šaltinių, nustato, kad duomenys, informacija ir (ar) dokumentuose pateikti duomenys ir (ar) informacija yra neteisingi;

2) prašymą pateikęs juridinis asmuo, juridinio asmens vadovai ir (ar) asmuo, turintis juridinio asmens kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, neatitinka šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

6 straipsnis. Licencijos galiojimo sustabdymas, sustabdymo panaikinimas, licencijos galiojimo panaikinimas

1. Licencijos galiojimas gali būti sustabdomas šio įstatymo 30 straipsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. Priežiūros institucija, priėmusi sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą, per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša kredito administratoriui, nurodo pažeidimą (pažeidimus) ir nustato ne trumpesnę kaip vieno mėnesio terminą, per kurį kredito administratorius privalo nurodytą pažeidimą (pažeidimus) pašalinti. Kredito administratorius, pašalinęs pažeidimą (pažeidimus), dėl kurio (kurių) buvo priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai, o ši per 10 darbo dienų nuo kredito administratoriaus pranešimo apie pašalintą pažeidimą (pažeidimus) gavimo dienos patikrina

informaciją apie pažeidimo (pažeidimų) pašalinimą ir, jeigu visi pažeidimai buvo pašalinti, priima sprendimą panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą bei ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai praneša kredito administratoriui.

3. Licencijos galiojimas priežiūros institucijos sprendimu gali būti panaikinamas, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) kredito administratorius nepasinaudojo licencija per 12 mėnesių nuo jos išdavimo dienos;

2) kredito administratorius pateikia prašymą panaikinti licencijos galiojimą;

3) kredito administratorius nebevykdo kredito administravimo daugiau kaip 12 mėnesių;

4) kredito administratorius licenciją gavo pateikdamas neteisingą informaciją arba kitomis neteisėtomis priemonėmis;

5) kredito administratorius nebeatitinka bent vieno šio įstatymo 4 straipsnyje nustatyto reikalavimo;

6) kredito administratorius šiurkščiai pažeidė su vartotojų teisių apsauga susijusius šiame įstatyme, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatyme, Vartojimo kredito įstatyme nustatytus reikalavimus ir (arba) priimančiosios valstybės narės, kurioje teikia kredito administravimo paslaugas, ir (arba) valstybės narės, kurioje suteiktas kreditas, įstatymų reikalavimus;

7) kredito administratorius nepašalina pažeidimo (pažeidimų), dėl kurio (kurių) buvo sustabdytas licencijos galiojimas pagal šio straipsnio 2 dalį.

4. Priežiūros institucija, vertindama, ar šio straipsnio 3 dalies 6 punkte nurodytas pažeidimas yra šiurkštus, atsižvelgia į pažeidimo sunkumą, trukmę, pažeidimu padarytos žalos dydį, jeigu jį įmanoma nustatyti, pažeidimo pasekmes finansų rinkos stabilumui ir patikimumui ir kitas svarbias aplinkybes.

5. Apie licencijos galiojimo panaikinimą, įskaitant licencijos galiojimo panaikinimo priežastis, priežiūros institucija per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo dienos praneša kredito administratoriui, priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai, jeigu kredito administratorius teikia paslaugas pagal šio įstatymo 16 straipsnį, ir valstybės narės, kurioje suteiktas kreditas, priežiūros institucijai, jeigu kreditas buvo suteiktas ne Lietuvos Respublikoje ir ne priimančiojoje valstybėje narėje.

6. Priežiūros institucija, likus mėnesiui iki šio straipsnio 3 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytų terminų, apie būsimą licencijos panaikinimą šio straipsnio 3 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytais pagrindais įspėja kredito administratorių.

7. Sustabdžius licencijos galiojimą ar panaikinus jos galiojimą, kredito administratorius neturi teisės vykdyti kredito administravimo.

7 straipsnis. Viešasis kredito administratorių sąrašas

Priežiūros institucija apie licencijų išdavimą, jų galiojimo panaikinimą ar sustabdymą ir sustabdymo panaikinimą, licencijų duomenų ar informacijos pakeitimą skelbia ir šią informaciją atnaujina priežiūros institucijos interneto svetainėje esančiame viešajame kredito administratorių sąrašė priežiūros institucijos nustatyta tvarka ir Licencijų informacinės sistemos interneto svetainėje. Skelbiama informacija apima duomenis apie kredito administravimo paslaugų teikimą kitose valstybėse narėse, taip pat apie kitų valstybių narių kredito administratorius, teikiančius paslaugas Lietuvos Respublikoje.

ANTRASIS SKIRSNIS

KREDITO ADMINISTRATORIAUS VALDYMAS

8 straipsnis. Kredito administratoriaus vadovai ir dalyviai

1. Kredito administratoriaus vadovas turi turėti kvalifikaciją ir darbo patirtį, užtikrinančią tinkamą šiame įstatyme nustatytų pareigų vykdymą. Kredito administratoriaus vadovo kvalifikacija ir darbo patirtis vertinamos atsižvelgiant į asmens išsilavinimo lygį ir pobūdį, kvalifikacijos tobulinimą, profesinės veiklos ar darbo patirties pobūdį ir trukmę bei kitus veiksnius, kurie gali turėti įtakos asmens kvalifikacijai ir darbo patirčiai. Kredito administratoriaus vadovo kvalifikacija ir darbo patirtis vertinamos priežiūros institucijos nustatyta tvarka, vadovaujantis Europos bankininkystės institucijos gairėmis, priimtomis įgyvendinant Direktyvos (ES) 2021/2167 5 straipsnio 2 dalį.

2. Kredito administratoriaus vadovas turi būti nepriekaištingos reputacijos. Asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

1) jis yra pripažintas kaltu padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, nusikaltimą žmogaus sveikatai, visuomenės saugumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus ir jo teistumas už šiame punkte nurodytus nusikaltimus nėra išnykęs ar panaikintas;

2) jam yra iškelta fizinio asmens bankroto byla;

3) jis, palaikydamas ryšius su priežiūros ir kitomis reguliavimo srityje veikiančiomis institucijomis, neveikė skaidriai, atvirai ir nebendradarbiavo.

3. Asmuo, turintis kredito administratoriaus kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu atitinka bent vieną

iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų. Jeigu kredito administratoriaus kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį turi juridinis asmuo, šio juridinio asmens valdymo organų, išskyrus dalyvių susirinkimą, nariu negali būti asmuo, atitinkantis bent vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų.

4. Fizinis arba juridinis asmuo ar kartu veikiantys asmenys, nusprendę įsigyti kredito administratoriaus kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, privalo pateikti priežiūros institucijai informaciją, reikalingą įvertinti, ar šie asmenys atitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus. Kredito administratoriaus kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies negali įsigyti fizinis arba juridinis asmuo, jeigu jie atitinka bent vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų ir jeigu negautas priežiūros institucijos pritarimas įsigijimo sandoriui.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytais kartu veikiančiais asmenimis laikomi du arba daugiau asmenų, kurie, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, įgyvendina arba siekia įgyvendinti savo teises, turimas pagal šioje dalyje nurodytą kredito administratoriaus įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį.

6. Kredito administratorius privalo pranešti priežiūros institucijai apie būsimą kredito administratoriaus vadovo pasikeitimą ir pateikti informaciją, reikalingą įvertinti, ar naujai skiriamas arba planuojamas rinkti kredito administratoriaus vadovas atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus. Kredito administratoriaus vadovas gali pradėti eiti pareigas, jeigu jis atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus ir tik po to, kai priežiūros institucija pritaria jo kandidatūrai.

7. Priežiūros institucija, išnagrinėjusi asmens prašymą pritarti vadovo kandidatūrai arba įsigijimo sandoriui, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos priima sprendimą pritarti arba atsisakyti pritarti vadovo kandidatūrai arba įsigijimo sandoriui ir apie tai raštu praneša pareiškėjui.

8. Jeigu priežiūros institucija pareikalauja papildomų dokumentų ar informacijos, reikalingos sprendimui priimti, kreipiasi dėl informacijos pateikimo į kompetentingas institucijas arba papildomą informaciją pateikia prašymą pateikęs asmuo, 30 darbo dienų terminas sprendimui priimti skaičiuojamas nuo papildomos informacijos gavimo dienos.

9. Priežiūros institucija atsisako pritarti vadovo kandidatūrai arba įsigijimo sandoriui, jeigu asmuo:

- 1) neatitinka šio straipsnio 1–3 dalyse nustatytų reikalavimų;
- 2) priežiūros institucijai paprašius pateikti trūkstamus ar patikslintus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, reikalingus sprendimui priimti, per priežiūros institucijos nurodytą terminą nepateikia prašomų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos.

III SKYRIUS KREDITO ADMINISTRAVIMO REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS KREDITO ADMINISTRATORIAUS IR KREDITO PIRKĖJO SANTYKIAI SU SKOLININKU, SKOLININKO INFORMAVIMAS

9 straipsnis. Kredito administratoriaus ir kredito pirkėjo santykių su skolininku palaikymo principai

Kredito administratorius ir kredito pirkėjas, palaikydami santykius su skolininkais, turi:

- 1) veikti garbingai, sąžiningai ir profesionaliai;
- 2) teikti skolininkams aiškia, suprantamą ir neklaidinančią informaciją;
- 3) gerbti ir saugoti skolininkų asmeninę informaciją ir asmens privatumą;
- 4) bendrauti su skolininkais etiškai.

10 straipsnis. Skolininko informavimas apie kreditoriaus teisių pagal neveiksniają kredito sutartį perleidimą

1. Perleidus teises pagal neveiksniają kredito sutartį kredito pirkėjui, visais atvejais prieš pirmą reikalavimą sumokėti skolą ir bet kada skolininko prašymu kredito pirkėjas, šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a ar c papunkčiuose nurodytas subjektas, pasitelktas vykdyti kredito administravimą, arba kredito administratorius turi skolininkui pateikti patvariojoje laikmenoje aiškia kalba surašytą pranešimą, kuriame būtų nurodyta bent ši informacija:

- 1) informacija, kad įvyko kreditoriaus teisių pagal neveiksniają kredito sutartį perleidimas, įskaitant perleidimo datą;
- 2) kredito pirkėjo tapatybė (vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas) ir kontaktiniai duomenys;
- 3) jeigu pasitelktas kredito administratorius arba šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodytas subjektas, – jo pavadinimas ir kontaktiniai duomenys (elektroninio pašto adresas ar adresas korespondencijai ir ryšio numeris);
- 4) jeigu pasitelktas kredito administratorius, – nuoroda į viešąjį kredito administratorių sąrašą, kuriame nurodyti duomenys apie išduotą licenciją;
- 5) jeigu pasitelktas kredito administravimo paslaugų teikėjas, – jo tapatybė (vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas) ir susirašinėjimo tikslu jo kontaktiniai duomenys (elektroninio pašto adresas ar adresas korespondencijai ir ryšio numeris);

6) aiškiai matomoje vietoje kredito pirkėjo arba subjekto, nurodyto šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje, jeigu jis pasitelktas vykdyti kredito administravimą, arba kredito administratoriaus ir kredito administravimo paslaugų teikėjo, jeigu kredito administravimo paslaugų teikėjas pasitelkiamas, kontaktinis asmuo ir susirašinėjimo tikslu – jo asmens duomenys (elektroninio pašto adresas ar adresas korespondencijai ir ryšio numeris);

7) pranešimo dieną skolininko mokėtinos sumos, nurodant, kas mokėtina kaip kredito suma, palūkanos ir kiti mokėjimai;

8) informacija, kad toliau taikomas šis įstatymas, kiti Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktai, įskaitant teisės aktus, reglamentuojančius sutarčių vykdymo užtikrinimą, vartotojų apsaugą, skolininko teises ir baudžiamąją teisę;

9) valstybės narės, kurioje skolininkas turi buveinę (gyvenamąją vietą) arba kurioje yra jo registruota buveinė ar, jeigu pagal savo valstybės narės teisę jis registruotos buveinės neturi, valstybės narės, kurioje yra jo pagrindinė buveinė ir kurioje skolininkas gali pateikti skundą, priežiūros institucijos pavadinimas, adresas ir kontaktiniai duomenys (elektroninio pašto adresas ar adresas korespondencijai ir ryšio numeris).

2. Kredito pirkėjo, šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodyto subjekto, jeigu jis pasitelktas vykdyti kredito administravimą, arba kredito administratoriaus visa tolesnė komunikacija turi apimti šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytą informaciją, išskyrus atvejį, kai paskyrus naują kredito administratorių teikiamas pirmasis pranešimas. Tokiu atveju taip pat papildomai įtraukiama šio straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nurodyta informacija.

3. Pasikeitus kredito administratoriui, kredito pirkėjas privalo informuoti skolininką, pateikdamas informaciją apie naujai pasitelktą kredito administratorių pagal šio straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 6 punktus.

ANTRASIS SKIRSNIS

SUTARTINIAI KREDITO ADMINISTRATORIAUS IR KREDITO PIRKĖJO SANTYKIAI

11 straipsnis. Kredito administravimo sutarčiai taikomi reikalavimai ir kredito administratoriaus pareiga informuoti kredito pirkėją apie licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimo panaikinimą

1. Kai kredito pirkėjas pats nevykdo kredito administravimo ir šiai veiklai vykdyti pasitelkia kredito administratorių, naujai pasitelktas kredito administratorius savo paslaugas, susijusias su kreditoriaus teisių pagal neveiksnią kredito sutartį administravimu ir vykdymo

užtikrinimu, teikia vadovaudamasis su kredito pirkėju sudaryta kredito administravimo sutartimi, kurioje turi būti nurodyta:

- 1) kredito administravimo, kurį turi vykdyti kredito administratorius, aprašas;
- 2) kredito administratoriaus atlygio dydis arba atlygio apskaičiavimo tvarka;
- 3) šalių įsipareigojimas laikytis Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų, taikomų kreditoriaus teisėms pagal kredito sutartį arba kredito sutarčiai, įskaitant nuostatas dėl vartotojų ir asmens duomenų apsaugos;
- 4) koku mastu kredito administratorius gali atstovauti kredito pirkėjui skolininko atžvilgiu;
- 5) reikalavimas sąžiningai ir rūpestingai elgtis su skolininkais;
- 6) reikalavimas kredito administratoriui, prieš perduodant kitam asmeniui vykdyti bet kokios rūšies kredito administravimo veiklą, apie tai pranešti kredito pirkėjui.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje kredito administravimo sutartyje gali būti nustatyta ir papildomų sąlygų.

3. Sustabdžius licencijos galiojimą ar panaikinus licencijos galiojimą, kredito administratorius apie tai privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo priežiūros institucijos pranešimo apie licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą gavimo dienos, informuoti kredito pirkėją.

TREČIASIS SKIRSNIS

IŠ SKOLININKŲ GAUTŲ LĖŠŲ APSAUGA, FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIAI IR DUOMENŲ TEIKIMAS

12 straipsnis. Kredito administratorių laikomų iš skolininko (skolininkų) gautų lėšų apsaugos reikalavimai

1. Kredito administratoriai, vykdantys kredito administravimą, turi teisę gauti ir turėti lėšų iš skolininkų, kad tas lėšas pervestų kredito pirkėjams, jeigu licencijoje suteikta tokia teisė. Kredito administratorius, iš skolininko (skolininkų) gavęs lėšų ir jas laikydamas, privalo šias lėšas apsaugoti jas atskirdamas nuo savo ir kitų fizinių arba juridinių asmenų lėšų. Iš skolininko (skolininkų) gautos lėšos turi būti laikomos atskiroje depozitinėje sąskaitoje, atidarytoje Lietuvos Respublikos arba priimančiosios valstybės narės kredito įstaigoje (įskaitant užsienio valstybės kredito įstaigos filialą, įsteigtą Lietuvos Respublikoje arba kitoje valstybėje narėje), ar, jeigu sudaroma tokia galimybė, Lietuvos banke arba priimančiosios valstybės narės centriniame banke, kol jos bus perduotos atitinkamam kredito pirkėjui pagal sąlygas, dėl kurių susitarta su kredito pirkėju. Kredito administratorius privalo imtis priemonių, užtikrinančių kredito pirkėjo (pirkėjų)

nuosavybės teisių apsaugą, ypač jeigu kredito administratorius yra nemokus. Į skolininko (skolininkų) lėšas, perduotas kredito administratoriui, negali būti nukreiptas išieškojimas dėl kredito administratoriaus prievolių. Kai skolininkas (skolininkai) atlieka mokėjimą kredito administratoriui, kad iš dalies arba visiškai grąžintų mokėtinas sumas, susijusias su kreditoriaus teisėmis pagal neveiksnią kredito sutartį, tas mokėjimas laikomas mokėjimu kredito pirkėjui.

2. Kredito administratorius, gavęs iš skolininko (skolininkų) lėšų, turi patvirtinti gautas sumas, išduodamas skolininkui (skolininkams) kvitą arba kitą įsipareigojimų įvykdymo patvirtinimo dokumentą patvariojoje laikmenoje.

3. Kredito administratorius privalo apie numatomus šiame straipsnyje nustatytų apsaugos reikalavimų, taikomų iš skolininko (skolininkų) gautoms lėšoms, esminius pasikeitimus prieš vieną mėnesį pranešti priežiūros institucijai.

13 straipsnis. Kredito administratoriaus finansinių ataskaitų rinkiniai

1. Kredito administratoriaus metiniai finansinių ataskaitų rinkiniai turi būti audituoti.

2. Metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymui taikomi Įmonių atskaitomybės įstatyme, Įmonių grupių konsoliduotosios atskaitomybės įstatyme, Akcinių bendrovių įstatyme ir Finansų įstaigų įstatyme nustatyti reikalavimai, o finansinių ataskaitų auditui ir jo atlikimo tvarkai – Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme, Akcinių bendrovių įstatyme ir Finansų įstaigų įstatyme nustatyti reikalavimai.

14 straipsnis. Duomenų teikimas priežiūros institucijai ir tvarkymas

Kredito administratoriai, atitinkantys priežiūros institucijos nustatyta tvarka apskaičiuotą reikšmingumo kriterijų pagal užimamą rinkos dalį, priežiūros institucijai privalo teikti pagal priežiūros institucijos reikalavimus detalizuotus duomenis apie skolininkus, kurių skolinius įsipareigojimus administruoja, ir turi teisę naudotis šiais duomenimis priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Priežiūros institucija, vadovaudamasi asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, turi teisę kaupti ir kitaip tvarkyti duomenis apie skolininkus pagal kredito administratorių administruojamas kredito sutartis.

IV SKYRIUS

KREDITO ADMINISTRAVIMO PERDAVIMAS

15 straipsnis. Reikalavimai, kai kredito administravimas perduodamas kredito administravimo paslaugų teikėjui

1. Jeigu kredito administratorius naudojami kredito administravimo paslaugų teikėjo

paslaugomis, taikomi šie reikalavimai:

1) kredito administravimo paslaugų teikėjui negalima vienu metu perduoti visų rūšių, nurodytų šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje, kredito administravimo veiklos;

2) už kredito administravimą yra atsakingas kredito administratorius;

3) su kredito administravimo paslaugų teikėju sudaromoje rašytinėje sutartyje dėl kredito administravimo perdavimo turi būti kredito administravimo paslaugų teikėjo įsipareigojimas laikytis šiame įstatyme, kituose Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytų reikalavimų dėl kredito administravimo, įskaitant reikalavimus, taikomus kreditoriaus teisėms pagal kredito sutartį arba kredito sutarčiai;

4) kredito administratoriaus ir kredito pirkėjo sutartiniai santykiai ir kredito administratoriaus įsipareigojimai kredito pirkėjo ar skolininkų atžvilgiu nesikeičia su kredito administravimo paslaugų teikėju sudarius kredito administravimo perdavimo sutartį;

5) bet kokios rūšies kredito administravimo veiklos perdavimas kredito administravimo paslaugų teikėjui neužkerta kelio kredito administratoriaus priežiūros institucijoms vykdyti priežiūrą pagal šio įstatymo 25 ir 28 straipsnius;

6) kredito administratorius išlaiko tiesioginę prieigą prie visos kredito administravimo paslaugų teikėjui perduotos svarbios informacijos, susijusios su kredito administravimu.

2. Kredito administratorius, ketinantis perduoti kredito administravimą kredito administravimo paslaugų teikėjui, apie tai ne vėliau kaip prieš mėnesį turi informuoti priežiūros instituciją ir priimančiosios valstybės narės priežiūros instituciją (jeigu vykdytą veiklą priimančiojoje valstybėje narėje).

3. Kredito administravimo paslaugų teikėjai neturi teisės gauti ir turėti lėšų iš skolininkų.

V SKYRIUS

KREDITO ADMINISTRATORIAUS TEISĖ VYKDYTI VEIKLĄ PRIIMANČIOJOJE VALSTYBĖJE NARĖJE IR KITOS VALSTYBĖS NARĖS KREDITO ADMINISTRATORIAUS TEISĖ VYKDYTI VEIKLĄ LIETUVOS RESPUBLIKOJE

16 straipsnis. Kredito administratoriaus teisė vykdyti kredito administravimą priimančiojoje valstybėje narėje

1. Kredito administratorius turi teisę šiame straipsnyje nustatyta tvarka vykdyti kredito administravimą priimančiojoje valstybėje narėje įsteigęs filialą ar vykdyti šią veiklą neįsteigęs filialo.

2. Kredito administratorius, siekdamas vykdyti kredito administravimą priimančiojoje valstybėje narėje, turi apie tai pranešti priežiūros institucijai, pateikdamas šią informaciją ir

dokumentus:

1) savo pavadinimą, adresą, licencijos numerį, valstybę narę, kurioje planuoja vykdyti kredito administravimą;

2) jeigu žinoma, valstybę narę, kurioje suteiktas kreditas, kurį administruos priimančiojoje valstybėje narėje, jeigu kreditas yra suteiktas ne Lietuvos Respublikoje ir ne priimančiojoje valstybėje narėje, kurioje kredito administratorius ketina vykdyti kredito administravimą;

3) jeigu kredito administratorius ketina vykdyti kredito administravimo veiklą priimančiojoje valstybėje narėje įsteigęs filialą, – filialo adresą priimančiojoje valstybėje narėje;

4) jeigu kredito administratorius numato naudotis kredito administravimo paslaugų teikėjo paslaugomis, – kredito administravimo paslaugų teikėjo tapatybės duomenis (vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą) ir adresą priimančiojoje valstybėje narėje;

5) asmenų, atsakingų už kredito administravimo valdymą priimančiojoje valstybėje narėje, tapatybės duomenis (vardą ir pavardę);

6) procedūrų, kurios įdiegtos siekiant laikytis pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimų, pagal kuriuos priimančiosios valstybės narės teisės aktų, kuriais perkeliama 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB, su visais pakeitimais, nustatyta tvarka kredito administratoriai paskiriami įpareigotaisiais subjektais pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos tikslais, aprašymą;

7) duomenis ar dokumentus, kuriais patvirtinama, kad kredito administratorius turi tinkamų priemonių bendrauti priimančiosios valstybės narės kalba arba kalba, kuria sudaryta jo administruojamo kredito sutartis;

8) duomenis, kuriais patvirtinama, kad kredito administratorius turi teisę gauti ir turėti lėšų iš skolininkų, jeigu licencijoje suteikta tokia teisė.

3. Priežiūros institucija kredito administratoriaus pateiktus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus ir informaciją per 45 dienas nuo visų dokumentų ir informacijos gavimo dienos turi perduoti priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai. Kredito administratoriui turi būti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šioje dalyje nurodytų dokumentų ir informacijos perdavimo priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai dienos, pranešama apie informacijos perdavimą priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ir nurodoma priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijos patvirtinimo, kad informacija gauta, data. Priežiūros institucija šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją taip pat perduoda valstybės narės, kurioje kredito administratoriaus administruojamas kreditas buvo suteiktas, priežiūros institucijai,

jeigu ta valstybė narė nėra valstybė narė, kurioje kredito administratorius ketina vykdyti kredito administravimą.

4. Jeigu priežiūros institucija neperduoda priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos ir dokumentų, toks neveikimas gali būti skundžiamas Lietuvos banko įstatymo 43⁵ straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Kredito administratorius turi teisę pradėti vykdyti kredito administravimą po to, kai gauna priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijos patvirtinimą, kad šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija gauta. Jeigu priimančiosios valstybės narės priežiūros institucija nepateikia šioje dalyje nurodyto patvirtinimo, kredito administratorius turi teisę pradėti vykdyti kredito administravimą praėjus 2 mėnesiams nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos išsiuntimo priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai dienos.

6. Kredito administratorius apie šio straipsnio 2 dalyje nurodytų duomenų pasikeitimą privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, pranešti priežiūros institucijai. Priežiūros institucija atitinkamai perduoda šią informaciją priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ir valstybės narės, kurioje kredito administratoriaus administruojamas kreditas buvo suteiktas, jeigu ta valstybė narė nėra valstybė narė, kurioje kredito administratorius ketina vykdyti kredito administravimą, priežiūros institucijai pagal šio straipsnio 3 dalyje nustatytą tvarką.

7. Priežiūros institucija, gavusi iš priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijos informaciją apie tai, kad kredito administratorius, vykdamas kredito administravimą priimančiojoje valstybėje narėje neįsteigęs filialo ar per įsteigtą filialą, nesilaiko priimančiosios valstybės narės teisės aktų, kuriais įgyvendinama Direktyva (ES) 2021/2167, nuostatų, įvertina gautą informaciją ir, siekdama užtikrinti, kad kredito administratorius nebepažeistų šių teisės aktų reikalavimų, nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, imasi visų reikiamų priemonių, nustatytų šiame įstatyme, Lietuvos banko įstatyme ir kituose teisės aktuose. Priežiūros institucija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šioje dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ir valstybės narės, kurioje kredito administratoriaus administruojamas kreditas buvo suteiktas, priežiūros institucijai, jeigu ta valstybė narė nėra valstybė narė, kurioje kredito administratorius vykdo kredito administravimą, pateikia išsamią informaciją apie pradėtus patikrinimus ar kitas procedūras, pritaikytas poveikio priemones arba motyvuotą sprendimą nesiimti jokių priemonių kredito administratoriaus atžvilgiu. Jeigu buvo pradėtas kredito administratoriaus patikrinimas ar kitos procedūros, priežiūros institucija apie pradėto patikrinimo ar kitų procedūrų vykdymo eigą informuoja priimančiosios valstybės narės priežiūros instituciją.

8. Priežiūros institucija, atlikdama kredito administratoriaus, kuris vykdo kredito administravimą priimančiojoje valstybėje narėje, priežiūrą ir taikydama poveikio priemones,

bendradarbiauja ir keičiasi informacija su priimančiosios valstybės narės priežiūros institucija ar valstybės narės, kurioje buvo suteiktas kreditas, priežiūros institucija, jeigu kreditas buvo suteiktas ne Lietuvos Respublikoje ar valstybėje narėje, kurioje kredito administratorius vykdo kredito administravimą.

17 straipsnis. Kitos valstybės narės kredito administratoriaus teisė vykdyti kredito administravimą Lietuvos Respublikoje

1. Kitos valstybės narės kredito administratorius šiame straipsnyje nustatyta tvarka turi teisę vykdyti kredito administravimą Lietuvos Respublikoje įsteigęs filialą arba neįsteigęs filialo.

2. Priežiūros institucija, gavusi iš kitos valstybės narės priežiūros institucijos informaciją apie kitos valstybės narės kredito administratoriaus ketinimą vykdyti kredito administravimą Lietuvos Respublikoje įsteigus filialą arba neįsteigus filialo kartu su kredito administratoriaus pateikta šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų raštu patvirtina, kad gavo šią informaciją, ir kredito administratorių įtraukia į šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytą viešąjį kredito administratorių sąrašą, nuroydama valstybę narę, kurioje kredito administratorius gavo licenciją.

3. Kitos valstybės narės kredito administratorius turi teisę pradėti vykdyti kredito administravimą Lietuvos Respublikoje, kai priežiūros institucija šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka informuoja kitos valstybės narės priežiūros instituciją apie tai, kad gavo šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją, arba praėjus 2 mėnesiams nuo šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos pateikimo priežiūros institucijai dienos, jeigu nepateikiamas patvirtinimas dėl šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos gavimo.

4. Priežiūros institucija bendradarbiauja ir keičiasi informacija su kitos valstybės narės priežiūros institucija ar valstybės narės, kurioje buvo suteiktas kreditas, priežiūros institucija, jeigu kreditas buvo suteiktas ne Lietuvos Respublikoje ar valstybėje narėje, kurioje kredito administratorius vykdo kredito administravimą, kitos valstybės narės priežiūros institucijai atliekant šios valstybės narės kredito administratoriaus priežiūrą ir taikant poveikio priemones.

VI SKYRIUS KREDITO PIRKĖJAS

18 straipsnis. Kredito pirkėjo teisė vykdyti kredito administravimą

Kredito pirkėjas, kuris yra juridinis asmuo, pats gali vykdyti kredito administravimą, kai jis atitinka šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir šio įstatymo 5 straipsnyje nustatyta tvarka iš priežiūros institucijos gauna licenciją.

19 straipsnis. Informacijos apie kreditoriaus teises pagal neveiksnią kredito sutartį pateikimas kredito pirkėjui ir priežiūros institucijai

1. Kredito įstaiga kredito pirkėjui privalo pateikti būtiną informaciją apie kreditoriaus teises pagal neveiksnią kredito sutartį ir užtikrinimo priemones, kad kredito pirkėjas galėtų įvertinti kreditoriaus teisių pagal neveiksnią kredito sutartį vertę ir tos sutarties vertės susigrąžinimo tikimybę, prieš sudarydamas sutartį dėl kreditoriaus teisių pagal neveiksnią kredito sutartį perleidimo. Kredito pirkėjas turi užtikrinti kredito įstaigos pateiktos informacijos apsaugą ir verslo duomenų konfidencialumą.

2. Kredito įstaiga, kuri perleidžia kreditoriaus teises pagal neveiksnią kredito sutartį, priežiūros institucijai ir priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ne rečiau kaip kas 6 mėnesius (ataskaitinis laikotarpis) iki kito ataskaitinio laikotarpio antro mėnesio pirmos dienos turi pateikti priežiūros institucijai ir priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai informaciją apie per ataskaitinį laikotarpį įvykusius perleidimus:

1) kredito pirkėjo arba šio įstatymo 22 straipsnyje nustatyta tvarka paskirto kredito pirkėjo atstovo (toliau – kredito pirkėjo atstovas) juridinio asmens kodą arba, jeigu tokio kodo neturi, kredito pirkėjo arba kredito pirkėjo vadovo ir asmenų, turinčių juridinio asmens kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, tapatybės duomenis ir kredito pirkėjo arba kredito pirkėjo atstovo adresą;

2) bendrą neapmokėtą perleistų kreditoriaus teisių pagal neveiksnias kredito sutartis sumą;

3) kreditoriaus teisių pagal neveiksnias kredito sutartis skaičių ir vertę;

4) duomenis, ar perleidimas apima kreditoriaus teises pagal neveiksnias kredito sutartis, sudarytas su vartotojais, ir turto, kuriuo tos neveiksnios kredito sutartys užtikrinamos, rūšį, jeigu įsipareigojimų pagal kredito sutartį vykdymas užtikrintas užtikrinimo priemonėmis.

3. Priežiūros institucija turi teisę reikalauti, kad kredito įstaigos teiktų šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją kas ketvirtį, kai, jos nuomone, tai yra būtina, be kita ko, siekiant stebėti perleidimus, kurie gali būti padažnęję ekonominio ar finansinio sukrėtimo laikotarpiu.

4. Priežiūros institucija šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją, kuri, jos nuomone, būtina šio įstatymo nustatytoms funkcijoms ir pareigoms atlikti, turi nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, perduoti kredito pirkėjo buveinės valstybės narės priežiūros institucijai.

5. Kredito įstaiga šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją teikia kredito pirkėjui arba kitai kredito įstaigai, kai perleidžia kreditoriaus teises pagal neveiksnią kredito sutartį, vadovaudamasi 2023 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2023/2083, kuriuo nustatomi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2021/2167 16 straipsnio 1 dalies taikymo techniniai įgyvendinimo standartai, susiję su šablonais, kuriuos turi naudoti kredito

įstaigos, teikdamos pirkėjams informaciją apie jų kredito pozicijas bankinėje knygoje, nustatytais reikalavimais.

20 straipsnis. Kredito pirkėjo pareigos

1. Kredito pirkėjas, kurio buveinė yra valstybėje narėje arba kuris turi registruotą buveinę valstybėje narėje ar, jeigu jis registruotos buveinės neturi, kurio pagrindinė buveinė yra valstybėje narėje, turi pasitelkti šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodytą subjektą arba kredito administratorių vykdyti kredito administravimą, susijusį su kreditoriaus teisėmis pagal neveiksnią kredito sutartį, sudarytą su vartotojais, išskyrus atvejus, kai pats kredito pirkėjas yra kredito administratorius.

2. Kai kredito pirkėjas neturi buveinės ar registruotos buveinės arba pagrindinės buveinės valstybėje narėje, jo šio įstatymo 22 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas kredito pirkėjo atstovas turi pasitelkti šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodytą subjektą arba kredito administratorių, išskyrus atvejus, kai pats atstovas yra šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodytas subjektas arba kredito administratorius, vykdyti kredito administravimą, susijusį su kreditoriaus teisėmis pagal neveiksnią kredito sutartį, sudarytą su fiziniais asmenimis, įskaitant vartotojus ir savarankiškai dirbančius asmenis, taip pat labai mažomis, mažomis ir vidutinėmis įmonėmis, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

3. Kredito pirkėjas, kuriam perleistos kreditoriaus teisės pagal kredito sutartį, privalo laikytis šio įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių sutarčių vykdymo užtikrinimą, vartotojų apsaugą, skolininkų teises, kredito išdavimo, banko paslaptį, reikalavimų.

4. Kredito pirkėjo pasitelktas kredito administratorius arba šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodytas subjektas kredito pirkėjo vardu turi vykdyti kredito pirkėjui šio straipsnio 2 dalyje, taip pat šio įstatymo 21 ir 23 straipsniuose nustatytas kredito pirkėjo arba jo atstovo pareigas. Jeigu kredito pirkėjas nepaskyrė kredito administratoriaus arba šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodyto subjekto, šioje dalyje nurodytos pareigos toliau tenka kredito pirkėjui arba jo atstovui.

5. Jeigu kredito pirkėjo pasitelkto kredito administratoriaus licencijos galiojimas panaikinamas dėl šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių, kredito pirkėjas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, su kitu kredito administratoriumi sudaryti naują kredito administravimo sutartį ir apie tai pranešti priežiūros institucijai ne vėliau kaip tą dieną, kai pradedamas kredito administravimas.

6. Jeigu kredito pirkėjo pasitelkto kredito administratoriaus licencijos galiojimas buvo sustabdytas ir po 3 mėnesių licencijos galiojimo sustabdymas nebuvo panaikintas, kredito pirkėjas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, su kitu kredito administratoriumi sudaryti naują kredito administravimo sutartį ir apie tai pranešti priežiūros institucijai ne vėliau kaip tą dieną, kai pradedamas kredito administravimas.

21 straipsnis. Kredito pirkėjo pareigos, pasitelkiant kredito administratorių ar kitus subjektus

1. Kai kredito pirkėjas arba kredito pirkėjo atstovas pasitelkia šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodytą subjektą ar kredito administratorių vykdyti kredito administravimą, susijusį su perleistomis kreditoriaus teisėmis pagal neveiksnią kredito sutartį, kredito pirkėjas arba jo atstovas turi pateikti priežiūros institucijai šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodyto subjekto ar kredito administratoriaus identifikavimo duomenis (juridinio asmens pavadinimą, juridinio asmens kodą) ir nurodyti adresą ne vėliau kaip tą dieną, kai pradedamas kredito administravimas.

2. Jeigu kredito pirkėjas arba kredito pirkėjo atstovas pasitelkia kitą subjektą nei tas, apie kurį priežiūros institucija informuota pagal šio straipsnio 1 dalį, jis apie tai praneša priežiūros institucijai ne vėliau kaip subjekto pasikeitimo dieną ir nurodo naujo subjekto, kurį jis paskyrė vykdyti kredito administravimą, susijusį su perleistomis kreditoriaus teisėmis pagal neveiksnią kredito sutartį, identifikavimo duomenis (juridinio asmens pavadinimą, juridinio asmens kodą) ir adresą.

3. Priežiūros institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, perduoda pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis gautą informaciją priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai, kitos valstybės narės, kurioje kreditas buvo suteiktas, priežiūros institucijai ir naujo kredito administratoriaus buveinės valstybės narės priežiūros institucijai.

22 straipsnis. Trečiosios šalies kredito pirkėjo atstovo paskyrimas

1. Susitarus dėl kreditoriaus teisių pagal neveiksnią kredito sutartį perleidimo, kredito pirkėjas, kuris neturi buveinės ar registruotos buveinės arba pagrindinės buveinės Lietuvos Respublikoje arba kitoje valstybėje narėje, turi rašytiniu dokumentu paskirti atstovą, kurio buveinė ar registruota buveinė arba pagrindinė buveinė yra Lietuvos Respublikoje arba kitoje valstybėje narėje.

2. Priežiūros institucija, vykdydama šiame įstatyme nustatytas funkcijas, be trečiosios šalies kredito pirkėjo arba vietoj jo dėl šiame įstatyme nustatytų reikalavimų laikymosi kreipiasi tiesiogiai į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą trečiosios šalies kredito pirkėjo atstovą. Šio straipsnio

1 dalyje nurodytas trečiosios šalies kredito pirkėjo atstovas yra atsakingas už kredito pirkėjo pareigų, nustatytų šiame įstatyme, vykdymą.

23 straipsnis. Kreditoriaus teisių pagal neveiksnią kredito sutartį perleidimas kredito pirkėjui ir priežiūros institucijos informavimas

1. Kredito pirkėjas arba kredito pirkėjo atstovas, perleidžiantis kreditoriaus teises pagal neveiksnią kredito sutartį kitam kredito pirkėjui, privalo ne rečiau kaip kas 2 metus priežiūros instituciją informuoti apie naujo kredito pirkėjo ir kredito pirkėjo atstovo, jeigu jis yra paskirtas, juridinio asmens kodą arba, jeigu tokio kodo nėra, turi informuoti apie naujo kredito pirkėjo ar paskirto kredito pirkėjo atstovo arba naujo kredito pirkėjo ar jo atstovo vadovo ir asmenų, turinčių juridinio asmens – kredito pirkėjo ar jo atstovo kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, tapatybės duomenis ir naujo kredito pirkėjo arba jo atstovo adresą.

2. Kredito pirkėjas arba jo paskirtas kredito pirkėjo atstovas, perleidžiantis kreditoriaus teises pagal neveiksnią kredito sutartį, priežiūros institucijai ne rečiau kaip kas 2 metus turi pateikti šią informaciją:

- 1) bendrą neapmokėtą perleistų kreditoriaus teisių pagal neveiksnias kredito sutartis sumą;
- 2) kreditoriaus teisių pagal neveiksnias kredito sutartis skaičių ir vertę;
- 3) duomenis, ar perleidimas apima kreditoriaus teises pagal neveiksnias kredito sutartis, sudarytas su vartotojais, ir turto, kuriuo tos neveiksnios kredito sutartys užtikrinamos, rūšį, jeigu įsipareigojimų pagal kredito sutartį vykdymas užtikrintas užtikrinimo priemonėmis.

3. Priežiūros institucija gali reikalauti, kad kredito pirkėjai arba paskirti kredito pirkėjų atstovai šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją priežiūros institucijai teiktų kas ketvirtį, kai, priežiūros institucijos nuomone, tai yra būtina, be kita ko, siekiant stebėti perleidimus, kurie gali būti padažnęję ekonominio ar finansinio sukrėtimo laikotarpiu.

4. Priežiūros institucija pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis gautą informaciją turi nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos gavimo dienos, perduoti priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ir kredito pirkėjo buveinės valstybės narės priežiūros institucijai.

VII SKYRIUS PRIEŽIŪRA

24 straipsnis. Priežiūros institucija

1. Priežiūros institucija atlieka kredito administratorių, įskaitant jų filialus kitose valstybėse narėse, ir kredito administravimo paslaugų teikėjų priežiūrą pagal šio įstatymo nuostatas.

2. Priežiūros institucija prižiūri, kaip kredito pirkėjas arba kredito pirkėjo atstovas laikosi šio įstatymo 9, 10 ir 20–23 straipsniuose nustatytų reikalavimų.

3. Priežiūra atliekama vadovaujantis Lietuvos banko įstatymu, šiuo įstatymu ir finansų rinką reglamentuojančiais kitais teisės aktais, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai.

4. Priežiūros institucija nevykdo šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų asmens duomenų apsaugos užtikrinimo reikalavimų laikymosi priežiūros.

25 straipsnis. Priežiūros institucijos funkcijos, teisės ir pareigos

1. Priežiūros institucija atlieka šias funkcijas:

1) išduoda ar atsisako išduoti licenciją, sustabdo licencijos galiojimą ar panaikina jos galiojimo sustabdymą arba panaikina licencijos galiojimą;

2) savo nustatyta tvarka nagrinėja skolininkų pateiktus skundus, susijusius su kredito administratoriumi, kredito pirkėju ar kredito administravimo paslaugų teikėju;

3) atlieka kitas šiame ir kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose finansų rinką, nustatytas funkcijas.

2. Be kitų Lietuvos banko įstatyme, šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų pareigų ir teisių, priežiūros institucija turi teisę gauti iš kredito pirkėjo, kredito pirkėjo atstovo, kredito administratoriaus, kredito administravimo paslaugų teikėjo, skolininkų ir kitų asmenų ar valstybės ir savivaldybių institucijų informaciją, būtiną šioms funkcijoms atlikti:

1) įvertinti, ar nuolat laikomasi šiame įstatyme nustatytų reikalavimų;

2) atlikti šio įstatymo ir finansų rinką reglamentuojančių kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai, pažeidimų tyrimą;

3) taikyti šio įstatymo 29 straipsnyje nustatytas poveikio priemones.

3. Priežiūros institucija, nustačiusi ar turėdama pagrindą įtarti šio įstatymo ir finansų rinką reglamentuojančių kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta jai, pažeidimų, kredito administratoriaus, kredito administravimo paslaugų teikėjo, kredito pirkėjo ar šio įstatymo 22 straipsnyje nustatyta tvarka paskirto kredito pirkėjo atstovo veiklos trūkumą, Lietuvos banko įstatymo nustatyta tvarka kredito administratoriui, kredito administravimo paslaugų teikėjui, kredito pirkėjui ar kredito pirkėjo atstovui duoda šiuos privalomus nurodymus:

1) per priežiūros institucijos nustatytą terminą pašalinti teisės aktų pažeidimus arba veiklos trūkumus;

2) atkurti iki šio įstatymo ir finansų rinką reglamentuojančių kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai, pažeidimo buvusią padėtį;

3) priežiūros institucijai pateikti papildomą informaciją arba teikti dažniau, negu nustatyta teisės aktuose, informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti;

4) viešai atskleisti papildomą informaciją, reikalaujamą priežiūros institucijos;

5) atlikti kitus veiksmus arba neatlikti tam tikrų veiksmų, kad būtų pašalinti teisės aktų pažeidimai arba veiklos trūkumai.

4. Kredito administratorius, kredito pirkėjas, kredito pirkėjo atstovas ir kredito administravimo paslaugų teikėjas privalo vykdyti šio straipsnio 3 dalyje nustatytus privalomus nurodymus priežiūros institucijos nustatytais terminais ir nedelsdami, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nurodymo įvykdymo, apie tai raštu pranešti priežiūros institucijai.

5. Priežiūros institucija, vertindama, kaip kredito administratorius įgyvendina šio įstatymo 4 straipsnio 2–4 punktuose nustatytus reikalavimus, vadovaujasi rizika pagrįstu požiūriu ir atsižvelgia į kredito administratoriaus veiklos dydį, pobūdį, mastą ir sudėtingumą bei apie vertinimo rezultatus priimančiųjų valstybių narių priežiūros institucijų prašymu arba savo iniciatyva informuoja priimančiosios valstybės narės priežiūros instituciją ir valstybės narės, kurioje suteiktas kredito administratoriaus administruojamas kreditas, priežiūros instituciją, jeigu ši valstybė narė nėra Lietuvos Respublika ar priimančioji valstybė narė. Priežiūros institucija šioje dalyje nurodytas kitų valstybių narių priežiūros institucijas visais atvejais informuoja apie kredito administratoriui skirtas poveikio priemones, keičiasi su jomis visa informacija, reikalinga šiame įstatyme nustatytoms funkcijoms ir pareigoms tinkamai atlikti.

26 straipsnis. Priežiūros tikslu gautos informacijos apsauga

Informacijai, kurią priežiūros institucija gauna priežiūros tikslu, apsaugoti taikomos Lietuvos banko įstatymo 43 straipsnio nuostatos.

27 straipsnis. Priežiūros institucijos atliekami patikrinimai

1. Priežiūros institucija organizuoja ir atlieka patikrinimus, kad nustatytų, ar laikomasi šio įstatymo ir finansų rinką reglamentuojančių kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta jai.

2. Priežiūros institucijos atliekamiems patikrinimams taikomi reikalavimai nustatyti Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje. Atlikdami patikrinimą, priežiūros institucijos tarnautojai turi Lietuvos banko įstatyme ir šiame įstatyme nustatytas teises.

3. Kitos valstybės narės priežiūros institucijos pavedimu priežiūros institucija, prieš tai pranešusi kitos valstybės narės priežiūros institucijai ir vadovaudamasi šio straipsnio nuostatomis, turi teisę patikrinti kitos valstybės narės kredito administratoriaus filialą ar kredito administravimo paslaugų teikėją Lietuvos Respublikoje.

4. Priežiūros institucija turi pranešti kitos valstybės narės priežiūros institucijai apie ketinimą atlikti kredito administratoriaus filialo ar kredito administravimo paslaugų teikėjo patikrinimą kitoje valstybėje narėje.

28 straipsnis. Kitų valstybių narių kredito administratorių, veikiančių Lietuvos Respublikoje, priežiūra

1. Kitų valstybių narių kredito administratorių, kurie vykdo kredito administravimą Lietuvos Respublikoje neįsteigę filialo, ir kitų valstybių narių kredito administratorių Lietuvos Respublikoje įsteigtų filialų priežiūrą atlieka kitos valstybės narės priežiūros institucija, tačiau tai neriboja priežiūros institucijos teisės atlikti jų priežiūrą atsižvelgiant į šio straipsnio nuostatas.

2. Jeigu priežiūros institucija nustato, kad kitos valstybės narės kredito administratorius, kuris vykdo kredito administravimą Lietuvos Respublikoje neįsteigęs filialo, arba kitos valstybės narės kredito administratoriaus Lietuvos Respublikoje įsteigtas filialas nesilaiko šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų, priežiūros institucija nedelsdama, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie tai praneša kitos valstybės narės priežiūros institucijai, prašydama imtis visų galimų veiksmų daromiems arba galimiems pažeidimams pašalinti.

3. Priežiūros institucija turi teisę taikyti šiame įstatyme nustatytas poveikio priemones iš anksto apie tai pranešusi kitos valstybės narės priežiūros institucijai šiais atvejais:

1) jeigu, nepaisydamas kitos valstybės narės priežiūros institucijos veiksmų, kitos valstybės narės kredito administratorius, kuris vykdo kredito administravimą Lietuvos Respublikoje neįsteigęs filialo, arba kitos valstybės narės kredito administratoriaus Lietuvos Respublikoje įsteigtas filialas nesiima priemonių šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimams per nurodytą terminą ištaisyti;

2) susidarius kritinei situacijai, kai siekiant pašalinti rimtą grėsmę kolektyviniams skolininkų interesams Lietuvos Respublikoje būtina nedelsiant imtis veiksmų.

4. Priežiūros institucija savo sprendimu turi teisę uždrausti kitos valstybės narės kredito administratoriui, kuris vykdo kredito administravimą neįsteigęs filialo arba per įsteigtą filialą Lietuvos Respublikoje, pažeisdamas šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas, vykdyti kredito administravimą, kol kitos valstybės narės priežiūros institucija priima atitinkamą sprendimą arba kredito administratorius nutraukia pažeidimų vykdymą.

29 straipsnis. Priežiūros institucijos taikomos poveikio priemonės

Priežiūros institucija taiko asmenims šias poveikio priemones:

1) viešai paskelbia apie šio įstatymo ir finansų rinką reglamentuojančių kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai, pažeidimą ir jį padariusį asmenį;

2) įspėja dėl šio įstatymo ir finansų rinką reglamentuojančių kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai, pažeidimo ir nurodo per nustatytą terminą nutraukti teisės akto pažeidimą;

3) skiria šio įstatymo nustatytas pinigines baudas;

4) įpareigoja kredito administratorių pakeisti vadovą;

5) laikinai, kol yra pagrindas, uždraudžia vykdyti kredito administravimą;

6) panaikina licencijos galiojimą arba sustabdo jos galiojimą;

7) kitoje valstybėje narėje įsteigtam kredito administratoriui, veikiančiam Lietuvos Respublikoje, pažeidžiančiam šio įstatymo reikalavimus, uždraudžia vykdyti kredito administravimą Lietuvos Respublikoje.

30 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka

1. Šiame įstatyme nustatytos poveikio priemonės taikomos, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

1) kredito administratorius nesilaiko šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje ir 15 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų;

2) kredito administravimo paslaugų teikėjas, kuriam perduotas kredito administravimas, šurkščiai pažeidžia šiame įstatyme jam nustatytus reikalavimus ar neatlieka savo pareigų;

3) šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytos kredito administratoriaus valdymo tvarkos ir vidaus kontrolės sistemos neužtikrina, kad būtų laikomasi skolininko teisių ir kreditoriaus teises pagal kredito sutartį arba kredito sutartį reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;

4) kredito administratoriaus patvirtintas šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytas veiklos politikos aprašas nepakankamas šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytiems reikalavimams patenkinti;

5) kredito administratoriaus patvirtintu šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytu vidaus procedūrų aprašu neužtikrinamas tinkamas skolininkų skundų registravimas ir nagrinėjimas;

6) kredito pirkėjas ar kredito pirkėjo atstovas nepateikia informacijos, kaip nurodyta šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje ir 23 straipsnio 1 ir 2 dalyse;

7) kredito pirkėjas ar kredito pirkėjo atstovas pažeidžia šio įstatymo 20 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

8) kredito pirkėjas nesilaiko šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų;

9) kredito įstaiga nepateikia informacijos, kaip nurodyta šio įstatymo 19 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse;

- 10) kredito administratorius nesilaiko šio įstatymo 32 straipsnyje nustatytų reikalavimų;
- 11) kredito pirkėjas ir kredito administratorius nesilaiko šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytų principų;
- 12) kredito pirkėjas, kredito administratorius ar šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkto a arba c papunktyje nurodytas subjektas, kredito pirkėjo pasitelktas vykdyti kredito administravimą, pažeidžia šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
- 13) kredito administratorius gauna lėšų iš skolininkų ir jas laiko, nors tokios teisės nesuteikia jo gauta licencija;
- 14) kredito administratorius pažeidžia šio įstatymo 8 straipsnio 1–3 dalyse ir 6 dalyje nustatytus reikalavimus;
- 15) vykdomas kredito administravimas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka gautos licencijos ar jos galiojimas yra sustabdytas;
- 16) kredito administratorius licenciją gavo pateikęs klaidingą informaciją arba pasinaudodamas kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- 17) nustatytais terminais nepateikiama šiame įstatyme ar finansų rinką reglamentuojančiuose kituose teisės aktuose, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai, nustatyta ar priežiūros institucijos pareikalauta informacija arba pateikiama neteisinga, neišsami ar netiksli informacija;
- 18) nustatyta tvarka nevykdomi arba netinkamai vykdomi priežiūros institucijos pagal šio įstatymo 25 straipsnio 3 dalį duoti privalomi nurodymai;
- 19) nebetenkinami licencijai išduoti nustatyti reikalavimai;
- 20) trukdoma priežiūros institucijai arba jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus;
- 21) padaromi kiti šio įstatymo arba finansų rinką reglamentuojančių kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai, pažeidimai.

2. Priežiūros institucija, vertindama, ar šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas pažeidimas yra šiurkštus, atsižvelgia į pažeidimo sunkumą, trukmę, pažeidimu padarytos žalos dydį, jeigu jį įmanoma nustatyti, pažeidimo pasekmes finansų rinkos stabilumui ir patikimumui ir kitas svarbias aplinkybes.

3. Poveikio priemonių taikymo tvarką nustato Lietuvos banko įstatymas.

4. Poveikio priemonės, kai šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytos kredito administratoriaus valdymo tvarkos ir vidaus kontrolės sistemos neužtikrina, kad būtų laikomasi Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, taiko Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija. Tokias poveikio priemones ir jų taikymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas ir Reglamentas (ES) 2016/679.

31 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros institucija skiria baudas:

- 1) juridiniams asmenims – iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų;
- 2) juridinio asmens vadovams ir kitiems fiziniams asmenims – iki 50 000 eurų.

2. Juridinio asmens bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, nustatomos pagal paskutinių juridinio asmens sudarytų (pasirašytų) metinių finansinių ataskaitų duomenis. Jeigu juridinis asmuo priklauso patronuojančiajai įmonei, bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, yra pajamos, nurodytos pagrindinės patronuojančiosios įmonės paskutinėse sudarytose įmonių grupės metinėse konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

3. Kai sunku ar neįmanoma nustatyti juridinio asmens bendrųjų metinių pajamų arba bendrosios metinės pajamos yra mažesnės negu 1 000 000 eurų, priežiūros institucija vietoj šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos baudos skiria juridiniams asmenims baudą iki 100 000 eurų.

4. Jeigu dėl šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 16 punkte nurodytų pažeidimų buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių ar padaryta žalos ir tokių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jeigu jį įmanoma nustatyti, viršijo šio straipsnio 1 arba 3 dalyje nurodytus baudų dydžius, priežiūros institucija skiria baudą iki dvigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

5. Šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 18 punkte nurodytais atvejais priežiūros institucija už kiekvieną privalomo nurodymo nevykdymo ar netinkamo vykdymo dieną skiria baudą iki vieno procento bendrųjų metinių pajamų, o tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti bendrųjų metinių pajamų, – iki 1 500 eurų.

6. Baudos dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnyje nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS**SKUNDŲ IR GINČŲ NAGRINĖJIMO TVARKA****32 straipsnis. Skundų (prašymų) nagrinėjimas**

1. Kredito administratoriai privalo priežiūros institucijos nustatyta tvarka nagrinėti skolininkų skundus (prašymus), susijusius su kredito administratorių vykdoma veikla (toliau – skundai).

2. Kredito administratorius privalo išnagrinėti rašytinį skolininko skundą ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos pateikti išsamų, motyvuotą, dokumentais pagrįstą

atsakymą, naudodamas patvariąją laikmeną, jeigu dėl to susitarė kredito administratorius ir skolininkas. Išskirtiniais atvejais, kai dėl priežasčių, kurių kredito administratorius negali kontroliuoti, atsakymo neįmanoma pateikti per 15 darbo dienų, jis turi informuoti skolininką, aiškiai nurodęs atsakymo į skundą vėlavimo priežastis ir terminą, iki kurio skolininkas gaus galutinį atsakymą. Bet kuriuo atveju galutinio atsakymo pateikimo terminas neturi viršyti 35 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Kredito administratorius skundus nagrinėja neatlygintinai.

33 straipsnis. Skolininko ir kredito administratoriaus ar kredito pirkėjo ginčų nagrinėjimas

Kai skolininkas yra vartotojas, ginčai, kylantys dėl galiojančių neveiksnių kredito sutarčių, su kredito administratoriumi ar kredito pirkėju nagrinėjami Lietuvos banko įstatyme nustatyta vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka. Kiti vartojimo ginčai su kredito administratoriumi ar kredito pirkėju nagrinėjami Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 22 straipsnyje nustatyta tvarka. Kai skolininkas yra juridinis asmuo, ginčai nagrinėjami civilinio proceso tvarka.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34 straipsnis. Informacijos saugojimas ir asmens duomenų apsauga

1. Kredito administratorius ir kredito administravimo paslaugų teikėjas privalo 5 metus nuo šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodytos kredito administravimo sutarties ir, kai taikoma, šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos sutarties dėl kredito administravimo perdavimo galiojimo pabaigos, išskyrus atvejus, jeigu kituose teisės aktuose nustatytas ilgesnis informacijos ir dokumentų saugojimo terminas, saugoti ir tvarkyti šią informaciją ir dokumentus:

- 1) susirašinėjimo su kredito pirkėju ir skolininku informaciją;
- 2) iš kredito pirkėjo gautus nurodymus dėl kreditoriaus teisių pagal kiekvieną neveiksnią kredito sutartį, kurią jis administruoja ir kurios vykdymą užtikrina to kredito pirkėjo vardu;
- 3) kredito administravimo sutartį;
- 4) įrašus apie kredito administravimo paslaugų teikėjui duotus nurodymus;
- 5) šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą sutartį dėl kredito administravimo perdavimo.

2. Priežiūros institucijos prašymu kredito administratorius turi pateikti priežiūros institucijai šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją. Priežiūros institucijos prašymu kredito

administravimo paslaugų teikėjas turi priežiūros institucijai pateikti šio straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytą informaciją.

3. Asmens duomenys šio įstatymo įgyvendinimo tikslais tvarkomi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679, 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.

35 straipsnis. Tarpvalstybinis priežiūros institucijų bendradarbiavimas

1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, bendradarbiauja, keičiasi informacija ir koordinuoja veiksmus su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis.

2. Priežiūros institucija, gavusi iš kitos valstybės narės priežiūros institucijos prašymą pateikti informaciją, susijusią su šio įstatymo nuostatų taikymu, nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos, turi pateikti šią informaciją.

3. Priežiūros institucija, gavusi iš kitos valstybės narės konfidencialią informaciją, susijusią su šio įstatymo nuostatomis, privalo ją tinkamai naudoti ir saugoti profesinę paslaptį Lietuvos banko įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka.

36 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. rugpjūčio 1 d.

2. Priežiūros institucija ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2024 m. liepos 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Kredito įstaiga, kuri perleidžia kreditoriaus teises pagal neveiksnią kredito sutartį, pirmą kartą informaciją apie po šio įstatymo įsigaliojimo dienos perleistas kreditoriaus teises pagal neveiksnius kredito sutartis pagal šio įstatymo 19 straipsnyje nustatytus reikalavimus priežiūros institucijai ir priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai turi pateikti iki 2025 m. vasario 1 d.

4. Šio įstatymo nuostatos netaikomos kreditoriaus teisių pagal kredito sutartį, perleistų iki 2024 m. liepos 31 d., perleidimui.

5. Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėję vykdyti kredito administravimą ir po šio įstatymo įsigaliojimo dienos toliau ketinantys vykdyti šią veiklą, privalo ne vėliau kaip iki 2024 m. gruodžio 31 d. šio įstatymo nustatyta tvarka gauti licenciją.

6. Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, kurie iki 2024 m. gruodžio 31 d. negavo licencijos, nuo 2025 m. sausio 1 d. netenka teisės vykdyti kredito administravimą Lietuvos Respublikoje.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Lietuvos Respublikos
kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

2021 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2021/2167 dėl kredito administratorių ir kredito pirkėjų, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES.
